

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 2024/68

Sak: **23**

Møte: 12. september 2024

Etikk i forskning og utdanning (ID 16)

Bakgrunnsdokumenter

[4/24 Risikokart 2024-2025](#)

Saksfremstilling

Forskningsetikkloven sier at den enkelte forsker og forskningsinstitusjonene har ansvar for å sikre at all forskning skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer. Innen våre fagfelt er det [Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi \(NENT\)](#) som gir råd og veiledning i forskningsetiske spørsmål, bl.a. gjennom utarbeidelse av forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi, sist revidert i 2023.

En av de store forskningsetiske utfordringene vi står overfor i dag er sannsynligvis vår evne til å opprettholde tilliten til forskning og forskningsbasert kunnskap i et samfunn med større geopolitisk og økonomisk usikkerhet, og hvor vi opplever en galopperende teknologisk utvikling, særlig knyttet til KI. Tilliten til forskning er fremdeles gjennomgående høy i Norge. Derfor er det viktig at vi som forsknings – og utdanningsinstitusjon fremmer en forskningsetisk bevisst kultur i forskningsaktiviteten, i eksterne samarbeid, i utdanningene våre, og i samfunnsdialogen.

Ved MN – fakultetet er det fra 2023 opprettet et redelighets- og forskningsetisk utvalg, ledet av prodekan for forskning, som skal bidra til å sette forskningsetiske spørsmål på agenda ved fakultetet. Utvalget skal videre følge opp innmeldte redelighetssaker i tråd med UiB sine nye retningslinjer for behandling av saker om mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer, vedtatt i 2023. Utvalget har i 2023 hatt én sak til behandling.

I vårsemesteret har fokus vært på å bidra til informasjon og oppdatering om de forskningsetiske retningslinjene i relevante fora, som instituttledergruppen og i forskningsrådgivernetverk. Dette følges opp i kommende semester, bl.a. gjennom deltakelse i utarbeidelse av en egen forskningsetisk dag for hele UiB i oktober og ved å inkludere forskningsetikk i informasjonen som gis i mottak av nyansatte.

Utdanning

Universitetsbiblioteket har i samarbeid med Institutt for filosofi og førstesemesterstudier utviklet et DIGI-emne rettet mot nye studenter ved UiB: DIGI101, digital kildekritikk, som gi nye studenter en innføring i kritisk tenking og bruk av kilder. Emnet ble presentert for utdanningsledere ved fakultetet vår 2024, og de stiller seg positive til at studentene ved fakultetet skal gjennomføre kurset i løpet av første studieår. På sikt vil det være ønskelig at

modulene på emnet kan implementeres i enkeltemner og inngå som en del av læringsutbyttet, men det kan innføres for studieåret 2024/25 ved informasjon og instruks på Mitt UIB om en sterk forventning om at emnet er fullført i løpet av første studieår.

Fakultetet har også et sterkt fokus på veilederarbeid, og veileders ansvar. I løpet av høsten er det planlagt oppstart av en seminarserie for veiledere på ph.d.-nivå med minst en samling i semesteret. Etikk i forskning og utdanning vil være et prioritert tema på seminarene fremover.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret ta saken til orientering

16. august 2024/Kari Nordvik/Bianca Nygård

Øyvind Frette
prodekan